

เกร็ดความรู้: International Securities Market Association (ISMA)

ในช่วงนี้เราจะมาทำความรู้จักกับหน่วยงานหรือองค์กรระดับนานาชาติที่เป็นที่รู้จัก และมีบทบาทในด้านตราสารหนี้หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทและความเป็นมาที่น่าสนใจ และสามารถให้ความรู้ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ของตราสารหนี้และหลักทรัพย์ และระบบการซื้อขาย การควบคุมตราสารและหลักทรัพย์ในประเทศอื่น ๆ และระหว่างประเทศ สำหรับในสัปดาห์นี้เราจะเริ่มด้วย International Securities Market Association (ISMA)

จุดเริ่มต้นของตลาดเงินทุนระหว่างประเทศ : การระดมทุนระหว่างประเทศเพื่อใช้ในโครงการทั้งของเอกชนและภาครัฐ ได้เริ่มมีขึ้นในศตวรรษที่ 19 ตลาดของหลักทรัพย์และตราสารระหว่างประเทศเริ่มมีกันช่วงต้นของทศวรรษที่ 60 แรงผลักดันที่ทำให้เกิดมีการพัฒนาและเติบโตของตลาดตราสารระหว่างประเทศเนื่องมาจากระบบภาษีของรัฐบาลอเมริกันในปี 1963 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะลดแรงจูงใจผู้ออกตราสารนอกประเทศอเมริกาที่จะมากู้ยืมเงินจากนักลงทุนในประเทศ นอกจากนี้กฎหมายอเมริกาฉบับนั้นทำให้การระดมทุนของบริษัทข้ามชาติอเมริกันจากนักลงทุนในประเทศเพื่อไปใช้ในกิจการนอกประเทศทำได้ยากขึ้นด้วย

ก่อนหน้ากฎหมายฉบับนี้ การกู้ยืมเงินระหว่างประเทศจะทำผ่านตลาดนิวยอร์กเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นภายหลังปี 1963 ผู้ต้องการกู้ยืมเงินเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ จะมากู้ยืมเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จากฝั่งยุโรปแทน ซึ่งมีผู้ลงทุนสนใจจะให้กู้เงินดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไม่มีภาระภาษีมาเกี่ยวข้อง ตลาด Euro Bond Market จึงถือกำเนิดขึ้นแต่นั้นมา

การเติบโตของตลาดเงินทุนระหว่างประเทศ : ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ตลาดทุนระหว่างประเทศได้เติบโตอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันผู้ค้า (Dealer) และนายหน้า (Broker) ทั่วโลกทำการซื้อขายตราสารเงินตราหลากหลายประเทศและมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในเรื่องโครงสร้างของตราสารและออกให้กับผู้ลงทุนทุกมุมโลก ขนาดของตลาดตราสารระหว่างประเทศสกุลเงินต่าง ๆ มีขนาดใหญ่มาก ประมาณว่าปริมาณยอดคงค้างของตราสารเหล่านี้มีปริมาณถึง 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ตราสารที่ซื้อขายกันปัจจุบันมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ตราสารมีทั้งในสกุลเงิน Euro และสกุลเงินอื่น ๆ มีทั้งในรูปของใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) GDR (Global Depository Receipts) หุ้นกู้ดอกเบี้ยลอยตัว (International Floating Rate Notes) และ Euro Commercial Paper ในขณะนี้ คำว่า Euro bond มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมวิธีการกู้ยืมหลายรูปแบบในรูปของหลักทรัพย์และตราสารระหว่างประเทศ

ในช่วงแรกของตลาดตราสารการเงินระหว่างประเทศ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญคือ ความไม่พร้อมของระบบสื่อสารและข้อมูลการขาดแคลนบุคลากรด้าน Back Office ในช่วงแรกของตลาด ปัญหาการเพิ่มจำนวนของตราสารและปริมาณการซื้อขายอย่างรวดเร็วทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง เกือบทำให้ตลาดตราสารระหว่างประเทศแห่งนี้ต้องหยุดลง เนื่องจากตลาดยังไม่มีมาตรฐานการของกระบวนการตามข้อตกลง (Settlement Standard) ซึ่งเป็นผลให้การปฏิบัติตามข้อตกลงของตราสารล่าช้าและทำให้เกิดการผิดนัดการปฏิบัติตามข้อตกลงเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งปี 1969 ปัญหานี้ก็ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง เมื่อกลุ่มผู้ค้าตราสารจากธนาคารและบริษัทหลักทรัพย์จากศูนย์กลางการเงินหลัก (Principal

Financial Centres) จากหลายตลาด ร่วมกันจัดตั้งสมาคมผู้ค้าตราสารหนี้นานาชาติ Association of International Bond Dealers (AIBD) จากนั้นองค์กรนี้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการออกกฏระเบียบและให้คำแนะนำในการกำกับดูแลการซื้อขายและการปฏิบัติตามข้อตกลงในตลาดนี้ โดยมีบทบาทเป็นองค์กรที่กำกับดูแลตนเอง (Self Regulatory) แม้ว่านวัตกรรมใหม่ๆของตราสารทำให้สมาคมต้องเปลี่ยนชื่อเป็น ISMA หรือ International Securities Market Association ในภายหลังแต่รูปแบบและกรอบการดำเนินการขององค์กรเดิมยังคงอยู่จวบจนปัจจุบันเป็นเวลาสามสิบปี ISMA เป็นที่รู้จักทั่วโลกในฐานะองค์กรกำกับตนเองในการซื้อขายตราสารระหว่างประเทศ ขณะนี้ ISMA มีสมาชิกทั่วโลกกว่าสี่สิบประเทศ รวมทั้งสหรัฐอเมริกาด้วย